

Provtagningsanvisning Takrolimus, B- Instruktion - Hälsa- och sjukvård Region Gävleborg

Titel: Provtagningsanvisning Takrolimus, B-	Dokumentkategori: Instruktion	Omfattning: Hälsa- och sjukvård Region Gävleborg
Dokumentägare: Bitr. vårdenhetschef KKTM Gävle	Dokumentansvarig: Kvalitetssamordnare KKL	Beslutsinstans: Bitr. vårdenhetschef KKTM Gävle
Diarienummer: Ej tillämpligt		Datum för översyn: Se giltigt t.o.m.

B - Takrolimus

Remiss	<p>Beställning via Cosmic eller LabPortalen. Sökväg Cosmic: Kemi → Läkemedel, droger. Alt. hittas via sökfunktionen.</p> <p>Reservrutin: Pappersremiss (Remiss 1, Laboriemedicin Region Gävleborg). Skriv för hand under Övriga analyser alternativt använd konsultremiss.</p>
Provtagning	<p>4 mL EDTA-rör, lila propp. Provrör bör fyllas helt.</p> <p>Tid för senast dos skall anges på remissen.</p> <p>Prov skall ej tas från infart där tacrolimus injicerats.</p> <p>Kan tas kapillärt. 2 mikrotainerör (minsta provvolym 400 µL helblod) EDTA, lila propp krävs för analys.</p>
Förvaring/transport	<p>OBS! Centrifugeras ej!</p> <p>Hållbarhet: 5 dygn i rumstemp 7 dygn i kyl</p> <p>Vid längre tids förvaring hålls provet av och fryses i -20°C. Frysta prover skickas fryst.</p>
Analyserande laboratorium	Enheten för Klinisk kemi och transfusionsmedicin i Gävle
Referensintervall	Terapeutiskt riktområde fastställs utifrån diagnos.
Svarstid	<p>Dagligen helgfri måndag–fredag Prov inkomna till analyserande lab före kl. 12.00 analyseras och besvaras normalt samma dag.</p> <p>Vid behov av akut analys under helgdag kan prov skickas till Uppsala för analys, vänligen kontakta lokalt laboratorium.</p>
Ackrediterad	Ja
Efterbeställning	Kan inte efterbeställas
Patientinformation	Prov tas före intag av ny medicindos.
Biobanksprov	Nej

Kommentarer/övrig upplysning	Läkemedelsnamn: Advagraf; Prograf; Adport; Tacni; Envarsus; Modigraf Patienter som behandlas med biotin i höga doser (> 5 mg/dag) bör inte provtas tidigare än 8 timmar efter senaste biotindos.
Medicinsk bakgrund/indikation	Takrolimus är ett potent immunsuppressivt läkemedel som används för att förebygga avstötning efter organtransplantation, främst vid njur-, lever-, hjärt- och lungtransplantation. Takrolimus har ett snävt terapeutiskt fönster och uppvisar betydande inter- och intraindividuell variation i farmakokinetik, vilket motiverar terapeutisk läkemedelsmonitorering. Läkemedlet metaboliseras huvudsakligen via CYP3A4 och CYP3A5 samt transporteras av P-glykoprotein, vilket medför hög risk för läkemedelsinteraktioner. Takrolimus tillhör gruppen kalcineurinhämmare och utövar sin immunsuppressiva effekt genom bindning till FK506-bindande protein (FKBP) med efterföljande hämning av T-cellsaktivering. Koncentrationsbestämning i helblod används som stöd för dosanpassning och klinisk uppföljning. För mer information, se FASS (www.fass.se)

Kommunikation och implementering

Dokumentet finns publicerat på samlad sida för provtagningsanvisningar på Samverkanswebben ([Provtagningsanvisningar - Region Gävleborg](#)).

Vid innehållsmässiga ändringar utses också kvalitetssamordnare inom hälso- och sjukvården som extra uppföljare för dokumentet och ansvarar för att uppdateringarna kommuniceras inom berörda verksamhetsområden.

Medverkande och granskare

Dokumentet är framtaget i samarbete med och granskat av metodansvarig och medicinskt ansvarig för metoden.

Aktuell revision av dokumentet har granskats av metodansvarig, medicinskt ansvarig för metoden som processteamledare provinllämningsteam.

Senaste revideringar

Datum	Revisionsnr	Ändring
2026-04-29	1	Nytt dokument, ny metod införs 2026-05-13
2026-05-15	2	Uppdaterat under punkt Svarstid; förtydligat att prov ha nått <i>analyserande</i> lab före angiven tid för svar samma dag samt lagt till info om skick till Uppsala vid akuta prover under helgdag.